

(အလွတ်သဘော ဘာသာပြန်ဆိုချက်)

မြန်မာပြည်သူများအား ကူညီရန်အတွက် ပိုမိုအားကောင်းသော လူသားချင်းစာနာမှုလုပ်ငန်းများ လိုအပ်ကြောင်း ကုလသမဂ္ဂ လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အကြီးအကဲပြောကြား

(ရန်ကုန်၊ ၁၄ အောက်တိုဘာ ၂၀၁၆) - လူသားချင်းစာနာမှုအရေးကိစ္စများဆိုင်ရာ ဒုတိယအထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ်နှင့် အရေးပေါ်ကယ်ဆယ်ရေးဆိုင်ရာ ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးမှူးစတီဗင် အိုဘရိုင်ယန်သည် ၎င်း၏ သုံးရက်တာ မြန်မာနိုင်ငံခရီးစဉ်ကို ယနေ့အဆုံးသတ်ခဲ့သည်။ ၎င်း၏ ခရီးစဉ်မှာ ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းတွင် အကြမ်းဖက်မှုများ ဖြစ်ပွားပြီး မကြာမီနှင့် ကချင်ပြည်နယ်တွင် လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခများ အရှိန်မြင့်တက်နေစဉ်တွင် စတင်ခဲ့သည်။ လက်ရှိအခြေအနေများအတွက် အလွန်အမင်းစိုးရိမ်မကင်းဖြစ်ကြောင်း ၎င်းက ပြောကြားခဲ့ပြီး မတူညီမှုများကို ဖြေရှင်းရာတွင် အကြမ်းဖက်မှုလမ်းစဉ်ကို ရွေးချယ်ခြင်းထက် ငြိမ်းချမ်းရေးလမ်းစဉ်ကို ရှာဖွေကြရန် အားလုံးကို တိုက်တွန်းခဲ့သည်။ ထို့ပြင် အကြမ်းဖက်မှုနှင့် ပဋိပက္ခကြောင့် ဘေးဒဏ်သင့်သူများအား ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးနှင့် အကူအညီလိုသူများထံ လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ သွားလာခွင့်ပေးအပ်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်သူအားလုံးအား ၎င်းတို့၏ တာဝန်ဝတ္တရားများကို ထိန်းသိမ်းလိုက်နာကြရန် တိုက်တွန်းခဲ့သည်။

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၊ အခြားအစိုးရအရာရှိကြီးများနှင့် တွေ့ဆုံရာတွင် အရေးပေါ်ကယ်ဆယ်ရေးဆိုင်ရာ ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးမှူးက မကြာမီက မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဒီမိုကရေစီအသွင်ပြောင်းလဲမှုနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုနှင့် တုံ့ပြန်မှုများတွင် အစိုးရ၊ ဒေသခံလူထုများ၊ ပြည်တွင်း အဖွဲ့အစည်းများ၏ ဆောင်ရွက်ချက်များကို ကြိုဆိုပါကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။ တိုင်းပြည်တွင်း လူသားချင်းစာနာမှုကိစ္စများကို ဖြေရှင်းမှုအပါအဝင် အရေးပါသော ကိစ္စများကို တိုးတက်အောင် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရေးမှာ ကြီးမားသော လုပ်ငန်းတာဝန်တစ်ရပ်ဖြစ်ကြောင်းလည်း အသိအမှတ်ပြုပြောကြားခဲ့သည်။ “ကျွန်တော်တို့ရဲ့ တစ်ခုတည်းသော တိုင်းတာမှုက လူသားချင်းစာနာမှုလိုအပ်ချက်ဖြစ်ပြီးတော့ တစ်ခုတည်းသော ပန်းတိုင်ကတော့ ဘက်လိုက်မှုကင်းတဲ့ အကူအညီဖြစ်ပါတယ်” ဟု မစ္စတာ အိုဘရိုင်ယန်က ပြောကြားခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂသည် အစိုးရ၏ အဓိက မိတ်ဖက်အဖွဲ့ဖြစ်ပြီး အစိုးရအနေဖြင့် ပြည်သူများ၏ လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ရေးအတွက် လိုအပ်သော အကူအညီပေးရန် အမြဲအဆင်သင့်ရှိကြောင်းလည်း ၎င်းက အလေးအနက်ပြောကြားခဲ့သည်။

ကချင်နှင့် ရှမ်းတို့တွင် လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခကြောင့် လူ ၁၀၀,၀၀၀ နီးပါး နေရပ်စွန့်ခွာနေရဆဲဖြစ်ပြီး တိုက်ပွဲများ ဆက်လက်ဖြစ်ပွားနေမှုနှင့် မြေမြှုပ်မိုင်းအန္တရာယ်များကြောင့် နေရပ်ပြန်နိုင်ခြင်းမရှိသေးပေ။ မစ္စတာအိုဘရိုင်ယန်က ၎င်းအား ပဋိပက္ခဒဏ်သင့်ဒေသများသို့ သွားရောက်ရန် ကူညီပေးခဲ့သည့်အတွက် အစိုးရအား ကျေးဇူးတင်ရှိကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။ အချို့နေရာများတွင် လူသားချင်းစာနာမှုအကူအညီများ တားဆီးခံရသည့်အတွက် စိုးရိမ်မိကြောင်း ပြောကြားခဲ့ပြီး ဒေသခံအာဏာပိုင်များအား အချို့နေရာများရှိ နေရပ်စွန့်ခွာတိမ်းရှောင်သူများ လူသားချင်းစာနာမှုအကူအညီ ရယူရန်အတွက် ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားနေသည့် နေရာကို ကျော်ဖြတ်စေခြင်း မပြုရန် တိုက်တွန်းပြောကြားခဲ့သည်။ လက်ရှိ လူသားချင်းစာနာမှုအကူအညီရယူနေသူအများစုမှာ အမျိုးသမီးများ၊ ကလေးသူငယ်များ၊ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၊ နာမကျန်းသူ သို့မဟုတ် မသန်စွမ်းများဖြစ်ကြောင်း ထောက်ပြခဲ့သည်။ “ပဋိပက္ခဖြစ်နေတဲ့ နှစ်ဖက်လုံးမှာ ရှိတဲ့ လူတွေဆီကို သွားရောက်ပြီး ထိခိုက်လွယ်တဲ့ ရပ်ရွာလူထုတွေရဲ့အပေါ် ပဋိပက္ခသက်ရောက်မှုကို ကိုယ်တိုင် လေ့လာခွင့်ရဲ့ခွဲတာ အလွန်အရေးပါပါတယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ ငါးနှစ်ကျော်ကတည်းက ပဋိပက္ခကို ရှောင်ပြေးလာသူတွေ၊ မိမိတို့ ရပ်ရွာပြန်ဖို့အတွက် သေနတ်သံတွေ တိတ်ဖို့စောင့်နေကြသူတွေနဲ့ စကားပြောခဲ့ရပါတယ်” ဟု မစ္စတာ အိုဘရိုင်ယန်က ပြောကြားသည်။

မစ္စတာ အိုဘရိုင်ယန်သည် ရခိုင်ပြည်နယ်၊ စစ်တွေမြို့သို့လည်း သွားရောက်ခဲ့ပြီး ၂၀၁၂ ခုနှစ် လူထုအသိုင်းအဝိုင်းကြား အကြမ်းဖက်မှုဒဏ်ကို ခံခဲ့ရသည့် ယာယီစခန်းများရှိ နေရပ်စွန့်ခွာ တိမ်းရှောင်သူ မွတ်စ်လင်မ်များနှင့် မကြာမီက ပြန်လည်အခြေချခဲ့သော ရခိုင်အသိုင်းအဝိုင်းတို့နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ ရခိုင်ပြည်သူများ ခံစားနေရသည့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု အခြေအနေကို တွေ့မြင်ခဲ့ရကာ လွတ်လပ်စွာသွားလာခွင့်မရရှိသည့် မွတ်စ်လင်မ်လူထုရင်ဆိုင်နေရသော ဆိုးဝါးသည့် နေထိုင်မှုအခြေအနေနှင့် အခက်အခဲများကို တွေ့ရှိခဲ့သည်။ မကြာမီက ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း အကြမ်းဖက်မှုကို ရှောင်တိမ်းရန် စစ်တွေသို့ရောက်လာသည့် အခက်အခဲဖြစ်နေသော ရခိုင်အမျိုးသမီးအချို့နှင့်လည်း တွေ့ဆုံခဲ့သည်။

“ရခိုင်ပြည်နယ်မှာ မကြာမီက ဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့ အကြမ်းဖက်မှုဟာ အလွန်ဆိုးဝါးပါတယ်။ လတ်တလောဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရမှာကတော့ အကြမ်းဖက်မှုထပ်မံဖြစ်အောင် တားဆီးဖို့နဲ့ ပြည်သူတွေအားလုံးကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ဖို့ပါ။ လက်ရှိ အခြေအနေက ရခိုင်ပြည်နယ်မှာရှိတဲ့ ရပ်ရွာလူထုအားလုံးကို ဘေးဒဏ်သင့်စေပြီး အထူးသဖြင့် လွတ်လပ်စွာ သွားလာခွင့်မရတဲ့ မွတ်စ်လင်မ်အသိုင်းအဝိုင်းနဲ့ ထိခိုက်အလွယ်ဆုံးသူတွေအတွက် ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေးနဲ့ အခြားအရေးပါတဲ့ ဝန်ဆောင်မှုတွေကို ထပ်မံ အဟန့်အတားဖြစ်စေပါတယ်။”

“ရခိုင်ပြည်နယ်ရောက်တုန်းက လူတွေနဲ့ သူတို့ ခံစားရတဲ့အကြောင်းတွေ၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေးအပါအဝင် အခြေခံ ဝန်ဆောင်မှုကို လုံလောက်စွာ လက်လှမ်းမမီတဲ့အကြောင်းတွေ ပြောဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ လူမျိုးရေး၊ ဘာသာရေး၊ နိုင်ငံသား ဖြစ်မှုတွေနဲ့ မဆိုင်ဘဲ ရခိုင်ပြည်နယ်မှာရှိတဲ့လူတွေ အားလုံး သူတို့နဲ့ အနီးဆုံး ဆေးရုံ ဒါမှမဟုတ် ဆေးဌာန၊ ကျောင်းနဲ့ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုတွေကို ဘေးကင်းစွာ လက်လှမ်းမီရပါမယ်။”

ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် လူထုအသိုင်းအဝိုင်းကြား အကြမ်းဖက်မှုဖြစ်ပွားပြီး လေးနှစ်အကြာတွင် မိမိတို့ကိုယ် မိမိတို့ ရိုဟင်ဂျာဟု ခေါ်ကြသော မွတ်စ်လင်မ်အများဆုံးပါဝင်သည့် လူ ၁၂၀,၀၀၀ ခန့် ယာယီစခန်းများတွင် နေထိုင်နေရဆဲ ဖြစ်သည်။

“အလိုအပ်ဆုံး အချက်ကတော့ လွတ်လပ်စွာသွားလာလှုပ်ရှားခွင့်ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါမရှိရင် လူတွေ လူသားချင်းစာနာမှုအကူအညီပေါ် ဆက်မှီခိုနေရပါမယ်။ အဲဒီလိုမဖြစ်ဖို့အတွက် လူထုအသိုင်းအဝိုင်းကြား ယုံကြည်မှု တည်ဆောက်ဖို့အတွက် အများကြီး ဆောင်ရွက်ရပါဦးမယ်။ လက်တွေ့ကျကျ အောင်မြင်အောင် ဆောင်ရွက်ဖို့အတွက် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ရဲ့ တစ်တိုင်းပြည်လုံးငြိမ်းချမ်းရေးရရှိရေးလုပ်ငန်းစဉ်နဲ့အညီ အစိုးရနဲ့ လက်တွဲ ဆောင်ရွက်ရ ပါမယ်။ ဒါဟာ သူ့ရဲ့ ဦးစားပေးလုပ်ငန်းဖြစ်သလို ကျွန်တော့်ရဲ့ ခရီးစဉ်အတွင်း တွေ့ဆုံခဲ့သူအားလုံးအတွက် ဦးစားပေး လုပ်ငန်းဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီလိုပဲ ကျွန်တော်တို့အတွက်လည်း ဦးစားပေးလုပ်ငန်းတစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။”

၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် မြန်မာနိုင်ငံလူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ တုံ့ပြန်ရေးစီမံကိန်းသည် ရန်ပုံငွေ ၅၅ ရာခိုင်နှုန်း (အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၁၀၄ သန်း) အထောက်အပံ့ရရှိပြီးဖြစ်ကာ ဒေါ်လာ ၈၆ သန်းလိုအပ်နေသေးသည်။ အထူးသဖြင့် ပညာရေးနှင့် ကျန်းမာရေးအပါအဝင် မြန်မာနိုင်ငံအနှံ့ လူသားချင်းစာနာမှုတုံ့ပြန်ရေးအရှိန်မြှင့်တင်ရန် ရန်ပုံငွေ အရေးပေါ်ထပ်မံလိုအပ်နေသည်။

